

DE Kİ "NE DERSİNİZ?! YA O ALLAH KATINDANSA!.."1

Bize "Allah'ın indirdiğine uy" dediğinde "ben büyüklerimden ne gördüysem ona uyarım" sözü cevap olarak kabul edilmiyorsa ne yapabiliriz? Yapacağımız tek şey Allah'ın indirdiğine uymayı kabul etmek değil midir? Peki bir dini ya da onu içeren kitabı Allah'ın indirdiğini nereden bileceğiz?

Kur'an'ın Allah'ın kitabı olup olmadığı sorusu, kendisini Müslüman kabul eden bir ailede yetişmiş biri için kolayca sorulabilecek bir soru değildir. Hele de bu kişi, dinini öyle veya böyle yaşamak çabasında olan bir ailenin ferdi olmuşsa böyle bir soruyu aklına dahi getirmeyi günah sayan görüşlerle karşılaşması işten bile değildir. Fakat içine doğduğunu toplum kendisini hangi dinden sayarsa saysın şu ayete göre bu soru mutlaka sorulmalı değil mi?

Onlara: "Allah'ın indirdiğine uyun" dense, "Hayır! Biz atalarımızı hangi yolda bulmuşsak ona uyarız" derler. Peki, ataları akıllarını bir şeye çalıştırmamış ve doğru yola da girmemişlerse yine uyacaklar mı? (Bakara 2/170)²

Ayete göre hayatımızın bir döneminde "Allah'ın indirdiğine uyun" sözü ile karşılaştığımızda vereceğimiz cevap hayatı önem taşımaktadır. Vermememiz gereken cevap ayette son derece açıktır. Atalarımızın yoluna sorgusuz sualsiz uymamızın kabul edilmemesi, o yolun ve dolayısıyla bize din diye sunulabilecek her yolun sorgulanması ve bir takım

testlere tâbi tutulması gerekliliğini doğurur. Ayette ataların dininin yanlışlığından ya da doğruluğundan bahsedilmiyor. Ancak yanlış olma ihtimalinin dikkate alınması gerektiği, çünkü Allah'ın dininden başkasının kabul edilemeyeceği vurgulanıyor.

Bize "Allah'ın indirdiğine uy" dediğinde "ben büyüklerimden ne gördüysem ona uyarım" sözü cevap olarak kabul edilmiyorsa ne yapabiliriz? Yapacağımız tek şey Allah'ın indirdiğine uymayı kabul etmek değil midir? Peki bir dini ya da onu içeren kitabı Allah'ın indirdiğini nereden bileceğiz? Bir büyüğümüz bize "bu Allah'ın indirdiği kitaptır" diyerek bir kitap uzatsa biz de ona güvenip kabul etsek bu tavrımız geçerli olabilir mi? Bize verdiği kitap her ne olursa olsun yaptığımız yine bir büyüğümüzün, yani bir insanın sözüne uymak değil midir? Bize herhangi bir kitabın Allah tarafından indirilen kitap olduğunu söyleyen kişiye, hiç bir sorgulama yapmaksızın inansak, yine yukarıdaki ayette söylenen şekliyle bir atamıza uymuş olmaz mıyız? Hatta bu kitap Kur'an dahi olsa, onu bize "bu Allah'ın kitabıdır" diyerek uzatan kişiye güvenip hemen kabul et-

memiz yine yukarıdaki ayetin kapsamına giren bir davranış olmaz mı? Ayet zaten tam da bu tavrı eleştirmiyor mu?

De ki "Ne dersiniz?! O (Kur'ân) Allah katındansa, siz de onu görmezlikten geliyorsunuz; böyle derin bir ayrılık içinde olandan daha şaşkınlık kim olabilir?" (Fussilet 41/52)

Yukarıdaki ayette de **Kur'ân Allah katındansa siz de onu görmezlikten geliyorsanız** ifadesi Kur'ân'ın Allah katından olup olmadığının şüpheye yer bırakmayacak şekilde kesinleşmesi gerektiğini ortaya koyuyor ve bizim bir biçimde bu araştırmayı yapmamız gerektiğini zımnen ifade ediyor.

Kulumuza (Muhammed'e) parça parça indirdiğimiz şeyden şüpheniz varsa Allah ile aranızı koyduğunuz ulu kişilerinize yalvarın da ondakine denk bir sure getirin. Dürüst kimselerseniz yaparsınız. (Bakara 2/23)

Bu ayetten de gördüğümüz gibi Kur'ân sadece Allah'ın kitabı olduğunun araştırılmasını değil, Allah'ın kitabı olmadığı iddiasının da ispatlanması gerektiğini söylüyor. Şüphesi olanlara meydan okuyan bu ve benzeri ayetler³ de Kur'ân'ın detaylıca tedkik edilmesi gerektiğini bildiren en güçlü ayetlerdendir. Zira içerdiği ayetler topluluğunun (sure) denginin getirilmesini istemek, öncelikle o surelerin aslının neler olduğunun, ayetlerinin birbirleri ile nasıl bir ilişki içerisinde bulduklarının çok iyi bilinmesini gerektirir. Aslı iyi bilinmeden dengini getirebilmek mümkün değildir. Üstelik ayet değil de sure talep ediliyor olmasının da bir anlamı olmalıdır. Zira bir çok ayetten oluşan bir yapıyı Kur'ân'daki gibi biraraya getiremezsiniz demek, ayetler arasında sadece Allah'ın koyduğu bir ilişkinin olduğunu

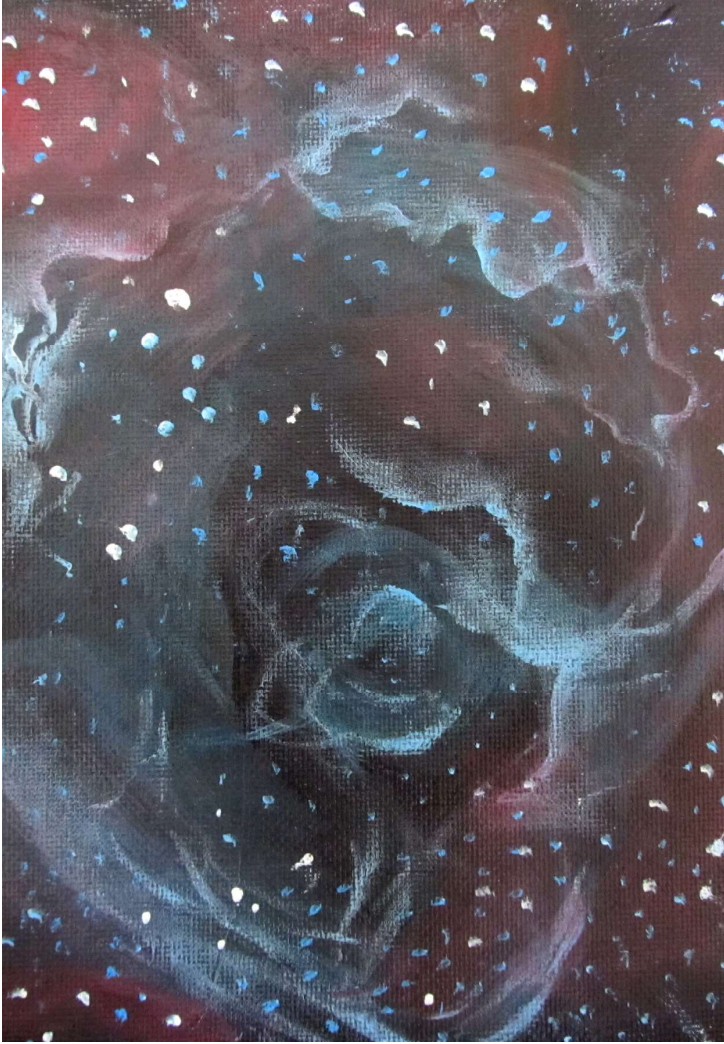
Rasulullah'ın Nebiliğinin ve Rasullüğünün delili de yine bize ulaştırdığı kitapta olmak zorundadır. O halde onun bu iddiasını da ispatlayan yine Kur'ân olmalıdır.

da ima etmektir (Kur'ân'ın bu özelliğinden bir aşığıda bahsedeceğiz). Bir de şu var ki; şüphesi olanlardan kanıt isteyecek kadar iddialı bir kitabın, kendisinin Allah tarafından gönderildiğini ispatlamıyor olması düşünülemez. Kaldı ki bu ayetteki meydan okuma devamındaki ayetle en üst seviyede kendini göstermektedir:

Bunu yapmazsanız ki asla yapamazsınız; o zaman tutuşturucusu insanlar ve taşlar olan o ateşe karşı kendinizi koruyun! Orası, kâfirler (Ayeti görmezlikten gelenler) için hazırlanmıştır. (Bakara 2/24)

Peki bu kitabı bize Allah katındandır iddiası ile veren kişi Allah'ın nebîsi olduğunu iddia ediyorsa o zaman ne kadar güvenilir olursa olsun onu da sorgulamamız gerekmez mi? Zaten onun Allah'ın elçisi olduğu da bize uzattığı kitabın iddiasıdır. Öyle de olmalıdır. Çünkü biz bir insana değil Allah'ın sözüne kayıtsız şartsız güvenmeli ve uymalıyız. O halde Allah'ın kitabı olduğu iddia edilen kitapta

Süpernova: Enerjisi biten yıldızların patlaması durumu.

onun gönderildiği kişinin de nebî ve rasul olduğunun iddia ve ispat edilmesi gerekmektedir. Ancak o zaman o nebîye uyma yükümlülüğümüz doğar.

Demek ki bir kişi kendisine Allah katından bir kitap verildiğini iddia ediyorsa, kendisini Allah'ın nebîsi olarak tanıtsa dahi bakmamız gereken ilk şey o kişinin güvenilirliği veya kişiliği olamaz. Bakmamız gereken ilk şey bize verdiği kitap olmak zorundadır. Nebîlik dış görünüşle veya mizacla anlaşılacak bir şey değildir. Kısacası Rasulullah'ın Nebîliğinin ve Rasullüğünün delili de yine bize ulaştırdığı kitapta olmak zorundadır. O halde onun bu iddiasını da ispatlayan yine Kur'ân olmalıdır.

Şu durumda; "Allah'ın indirdiğine uy" emrini almış

bir kişinin ilk aklına gelen şey "Allah'ın indirdiği nedir veya hangisidir?" sorusu olmak zorundadır. Bu sorunun cevabı olan kitap da bize Allah'ın kitabı olduğunu kanıtlayacak bir takım özellikler barındırmalıdır.

Öncelikle bu kitap Allah'ın indirdiği kitap olduğu iddiasını bizzat içermelidir ki Kur'ân çok sayıda ayetinde bu iddiayı dile getirir:

O Kur'ân, elbette varlıkların Rabbi tarafından indirilmiştir. (Şuarâ 26/192)

Elif! Lam! Ra!. İnsanları, Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, üstün ve her şeyi güzel yapanın yoluna çıkarasın diye sana indirdiğimiz kitap budur. (İbrâhîm 14/1)

Ayrıca bu iddianın isbatını da yine bizzat kendi içinde barındırmalıdır. Ancak bu kendilerine "tarihselci" diyen bir kısım aydının (!) Allah'ın kitabında olduğunu iddia ettikleri gibi "totoloji"⁴ ile değil, tüm muhataplarını tatmin edebilecek somut delillerle olmalıdır.

Yine bu kitabın Allah'ın kitabı olduğu iddiasını kanıtlamayı, eski nüshalarının kağıdına, mürekkebine uygulanacak testlere bırakması da kabul edilebilir değildir. Zira bir kitap gerçekten Allah'ın kitabı ise bunu kanıtlamak, kitabın indirildiği günden yüzlerce yıl sonra herkesin her zaman sahip olamayacağı bir takım tekniklerin, güvenilirliği tartışmalı çalışma ve araştırmaların işi olmamalıdır. Veleve ki bu testler, sözü edilen metni indirildiği iddia edilen zamana tarihlese bile buna inanmamız yine bir insan sözüne sorgusuz inanmak olacaktır. Bu tavrın kabul edilemeyeceğini artık biliyoruz. O halde bu kitap öylesine tartışmasız deliller içermelidir ki, yeryüzündeki en eski nüshasına, tüm insanlığın bir araya gelerek uyguladığı ve sonuçlarında ittifak ettiği testler aksini söylese dahi, bizi Allah'ın kitabı olduğuna ikna edebilme gücüne sahip olmalıdır. Çünkü iddia, her şeyin sahibi ve yaratıcısı olan Allah'ın kitabı olduğu iddiasıdır. O zaman Allah bunu ispatlamayı başkasına bırakmamalıdır. Zaten Allah'tan başkasının yapacağı ispat da hiçbir zaman ikna edici olmayacak, daima şüphe barındıracaktır.

Ayrıca bir insan tüm hayatını değiştirecek olan bir kitaba uyacaksa, hatta bu kitaptaki hükümleri özürce yaşayabilmek uğruna her zorluğa katlanacaksa onun Allah'ın kitabı olduğuna şahsen ikna

olmalıdır. Birilerinin söylediğine uyarak yapacağı hiçbir uygulamanın Allah'ın emri olduğunun kanıtı yoktur. Çünkü insanlar menfaatlerini tercih eden canlılardır. Bunun için de kayıtsız şartsız güvenilecek bir mevkide olamazlar. Kafalarında din diye kurguladıkları hayaller ve varsayımlarla nebileri bile yoldan çıkarabilirler:

Yeryüzündeki insanların çoğuna uyacak olsan seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Onlar, sadece varsayımlarla hareket ederler. Onlar, sadece atarlar. (En'âm 6/116)

İşte bu sebeple ataların ya da birilerinin din olduğunu iddia ettiği şeyi, sırf onlar öyle söyledi diye Allah'ın dini saymamız olacak şey değildir. Hatta Allah'ın kitabı olduğu iddia edilen kitap, içindeki ayetleri açıklamayı bile hiç kimseye bırakmamalıdır. Çünkü o Allah'ın sözü ise tartışmasız kabul etmek gerekir. Sözü tartışmasız olarak kabul edilen herkese kul olunur. Allah'tan başka birine kul olmak her canlıya ağır gelir:

Elif! Lam! Ra! Bu öyle bir kitaptır ki ayetleri hem muhkem kılınmış hem de doğru karar veren ve her şeyin iç yüzünü bilen Allah tarafından açıklanmıştır. Böyle olması, Allah'tan başkasına kul olmayasınız diyerdir. Ben de o kitapla sizi uyaran ve müjdeleyen kişiyim. (Hûd 11/1-2)

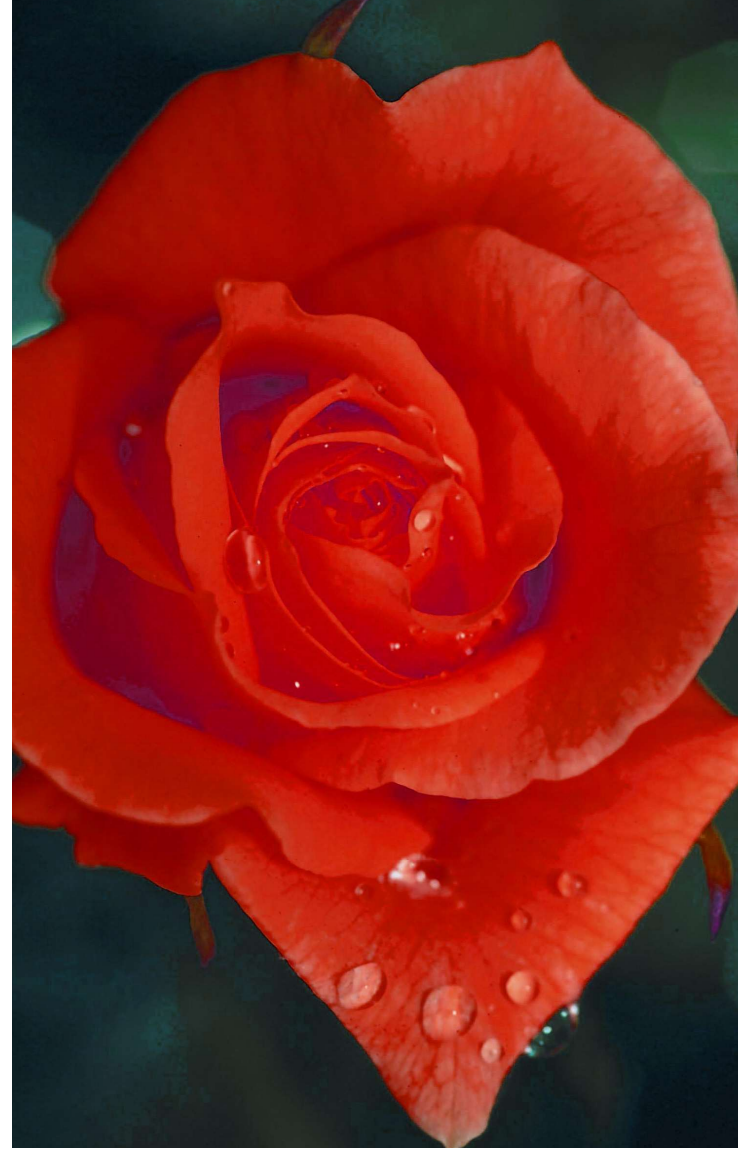
Buraya kadar edindiğimiz sonuca göre Kur'an'ın Allah'ın kitabı olduğunun kanıtlarını yine Kur'an'da aramak zorundayız. Ulaşacağımız sonuçlar ancak Allah tarafından yapılmış ispatlar olmak zorundadır. Böylece her insan için ikna edici, karşı konulmaz ve bağlayıcı özelliğe sahip olurlar.

Kur'an'ın bir insan sözü olamayacağı, Allah'ın kitabı olduğu, Kur'an'da üç farklı yöntemle kanıtlanmaktadır. Aşağıda ortaya koymaya çalışacağımız bu üç yöntemin her biri birer kitap konusudur. Bu sebeple her detayı ele almamız mümkün değildir. Yine de konuyu bize ayrılan alanın içinde kalmaya çalışarak mümkün olduğunca detaylı bir şekilde ele almaya çalışacağız:

1. Önceki Kitapların Mensuplarına Deliller:

Kur'an'ın kendisinden önceki kitapların mensupları için son derece ikna edici delilleri içermesi bir

zorunluluktur. Çünkü yine kendisinin bildirdiğine göre bu kişiler gelecek yeni nebîye uymak ve ona yardımcı olmak zorundadırlar. Kur'an buna "ısr" yükü diyor:

Allah nebîlerden kesin söz aldığında hep şöyle demiştir: "size kitap ve hikmet veririm de elinizde olanı onaylayan bir elçi gelirse kesinlikle ona inanacaksınız ve destek vereceksiniz. Bunu kabul ettiniz mi? Bu ağır yükü (ısr) yüklediniz mi?". Onlar da "kabul ettik" demişlerdir. Allah: "siz buna şahit olun, sizinle beraber ben de şahidim" demiştir. Bundan sonra sözünden dönenler, yoldan çıkarlar. (Âl-i İmrân 3/81-82)

O halde önceki kitapların mensuplarının, gelenin nebî, getirdiğinin de gerçekten Allah'ın kitabı olduğunu hiç bir şüpheye yer bırakmaksızın kabul edebilmeleri gerekir. Bu yüzden ayete göre yeni kitabın "ellerinde olanı onaylaması" gerektiğine dikkat edelim. Zaten Allah'ın kitabı olduğuna dair kanıtı da bizzat kendileri talep etmişlerdir:

Aslında onlar şöyle derler: "bunlar karma karışık hayallerdir. Hayır, bu adam Allah'a iftira ediyor. Belki de şairdir.

Eğer elçi ise bize bir belge getirsin; öncekilere gönderilen belgelerden olsun" (Enbiyâ 21/5)

Allah indirdiği kitabı ayrıntılı olarak açıklamalı, kitabını açıklamayı kimseye bırakmamalı, böyle bir yetkiyi kimseye vermemelidir.

bilenlere sorun. Onları mucizelerle ve hikmet dolu sayfalarla⁶ gönderdik. O Zikri (Kitabı) sana da indirdik ki kendilerine gönderile-

nin ne olduğunu o insanlara "açıkça anlatasın" (Beyan), belki düşünürler" (Nahl 16/43-44)

Kur'ân'ın bu talebe cevabı, soranları direkt olarak kendi kitaplarını iyi bilen kişilere yönlendirmesi şeklindedir:

Senden önce gönderdiğimiz elçiler sadece vahyettiğimiz erkeklerdi. Bilmiyorsanız o "zikri" (kitabı) bilenlere sorun" (Enbiyâ 21/7)

Üstelik bununla da kalmaz kitaplarında ne aramaları gerektiğini bile bizzat bildirerek adeta "bunları gayet iyi biliyorsunuz" dercesine şunları aktarır:

Onları yemek yemeyen bedenler yapmadık; ölümsüz de değillerdi. Sonunda onlara verdiğimiz sözü tuttuk; onları ve kurtulmasını tercih ettiklerimizi kurtardık. Aşırı gidenleri de etkisizleştirdik. (Enbiyâ 21/8-9)

Bu kadarla da kalmaz, kendilerine verilen kitabın içinde de bu bilgilerin olduğunu özellikle dile getirerek onları kendi kitaplarını araştırmaya çağırır.

Size de bir kitap indirdik; "zikriniz" ondadır. Aklınızı kullanmaz mısınız? (Enbiyâ 21/10)

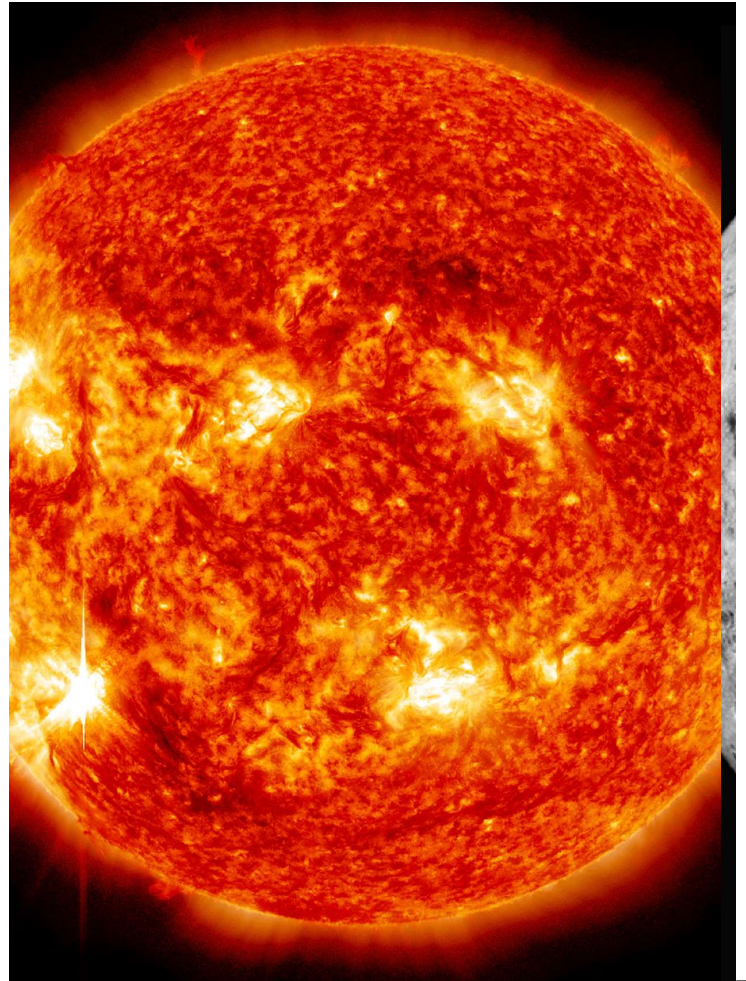
Bu ayetteki "zikriniz" ifadesi surenin 24. ayetinin, 3. ayetinden itibaren anlatılan konunun, 7. ayetinde de geçen "zikir" ifadesinin ve aşağıda göreceğiniz, bu ayetlerle aralarında büyük benzerlikler olan, Nahl suresi 44. ayetin delaleti ile "ehl-i kitaba indirilen kitap" olduğu son derece nettir. Yani kast edilen Muhammed aleyhisselama indirilenin içinde, ehl-i kitaba daha önce indirilmiş bilgilerin olduğu

bu sebeple tasdik sisteminin çalıştırılarak bunun bekledikleri kitap olduğunun anlaşılabilirliği.⁵

Bu ayetlerdeki benzer ifadeleri şu ayetlerde de görmekteyiz:

Senden önce elçi gönderdiklerimiz, sadece kendilerine vahyettiğimiz erkeklerdi. Bilmiyorsanız o Zikri

Böylece Rasulullah'ın kitabı beyan etmesinin de Kur'ân'ın önceki kitaplarda olanı tasdik etmesi sebebiyle Allah'ın kitabı olduğunu ortaya koyması demek olduğunu görüyoruz. Yani Allah'ın elçisi ehl-i kitabın bilgilerinin, Kur'ân'ın Allah'ın gönderdiği kitap olduğunu anlayacakları şekilde kendi

kitaplarına bakmaya yönlendirecektir. Böylece onlara Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğu "beyan" edilmiş olacaktır.

Kısacası Kur'ân önceki kitapların mensuplarına adeta "kendi kitabınızı Kur'ân ile karşılaştırmalı olarak okursanız Kur'ân'ın Allah'tan geldiğine şüpheniz kalmaz" demek ve gelecek kitaba uyma zorunlulukları olduğu için bu kitabın o bekledikleri kitap olduğunun araştırmasını kendi kitapları ile yapmaya yönlendirmektedir. Kur'ân'ın önceki kitapları tasdik edici olmasının anlamı da budur. Bu sebeple "önceki kitapları iyi bilen din alimleri" (ehl-i zikir), Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunu da çok açık bir şekilde görürler:

(De ki) "Allah'tan başka bir hakem mi ararım?" Kitap'ı size açıklanmış olarak indiren O'dur. Kendileri-

Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunun en önemli delilinin, yaratılmış ayetlerle Kur'ân ayetleri arasındaki muazzam uyum olduğunu anlayabilmek için yaratılmış ayetleri okumak gerekir.

ne Kitap verdiklerimiz bilirler ki bu Kitap, Rabbin tarafından gerçek olarak indirilmiştir. Sakın tereddüt edenlerden olma. (En'am 6/114)

Kendilerine daha önce kitap verdiklerimiz bu kitaba da inanacaklardır.⁷ (Kasas 28/52)

Hatta Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunu anlamadaki bu metot bizzat Rasulullah aleyhisselam'a da tavsiye edilmektedir:

Sana indirdiğimiz şeyden dolayı şüphen varsa senden önce indirilmiş kitabı okuyan-

lara sor. Doğrusu Rabbinden sana da aynı gerçek gelmiştir. Sakın şüphelenenlerden olma. (Yûnus 10/94)

Bu çok önemli ayetten çıkarmamız gereken sonuçlardan biri de Kur'ân'ın Allah'tan gelen bir kitap olduğunun ispatlanması çalışmasını her müminin yapması gerektiğidir. Zira Rasulullah'ın bile zaman zaman buna ihtiyaç duyacak hale gelmesi ihtimaline karşılık, kendisine Rabbimiz tarafından söylenen "tasalanma, bunlar Allah'ın ayetleridir" şeklinde bir dayatma değil, "o halde şu testi yap kendin gör" şeklinde bir "metot" tavsiyesidir. Hatta bu metot bir başka ayette Rasulullah'a indirilen kitabın önceki kitaplarda da yer aldığı bildirilerek ortaya konmakta ve İsrailoğullarından âlim olanların bunu bildikleri belirtilmektedir⁸:

Kur'ân, elbette öncükilerin Kitap'larında da vardı. İsrailoğulları bilgilerinin bunu bilmesi, onlar için bir delil (ayet) değil midir? (Şuarâ 26/196-197)

Konumuzla ilgili dikkat çekici bir ayette de Kur'ân üzerinde gerekli çalışmayı yapan önceki kitaplardan bilgi sahibi olan kişilerin, Kur'ân'ın Allah'tan gelen o bekledikleri kitap olduğu sonucuna ulaşacakları vurgusu yer almaktadır:

Bu sözü etrafıca düşünmüyorlar mı? Yoksa kendilerine, eski atalarına gelmemiş olan bir kitap mı geldi? (Müminun 23/68)

Yukarıda ele aldığımız Âl-i İmrân Suresi 81. ayet, gelecek nebîyi bekleyen ehl-i kitabın bu beklentilerini ağır bir yük (ısr yükü) olarak ni-telemişti. Bu sebeple Kur'ân'ı ve kendi kitaplarını inceleyip iki kitap arasındaki tasdik ilişkisini tespit eden ehl-i kitabın, Kur'ân'ın bekledikleri kitap olduğunu anladıkları zaman ısr yükünden kurtuldukları için sevinmeleri de gerekir:

Kendilerine kitap verdiklerimiz, sana indirilenle sevinirler. İçlerinde onun (kitabın) bir kısmından hoşlanmayan topluluklar vardır. De ki "bana emredilen, yalnız Allah'a kul olmam ve O'na ortak oluşturmamdır (şirk koşmamamdır). Ben insanları Allah'a çağırırım, varıp gideceğim yer O'nun huzurudur" (Ra'd 13/36)

Zaten A'râf Suresi'nin 157. ayeti de Rasullullah'a uyan ehl-i kitabın üzerinden, Âl-i İmrân Suresi 81. ayetteki gelecek nebîye inanma yükü olarak tanımlanan ısr yükünün kaldırıldığını net bir biçimde ortaya koymaktadır:

Onlar bu elçiye, bu ümmi nebîye uyan kimselerdir. Onu (Nebînin adını) yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı bulurlar. O, onlara marufa (Kur'ân ölçülerine) uygun olanı emreder ve münkeri (o ölçülere uymayanı) yasaklar. Temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar. İsrlerini (ağır yüklerini) ve üzerlerindeki bağları kaldırıp atar. Kim ona inanır, onu destekler, ona yardım eder ve onunla birlikte indirilen nûra (Kitaba) uyarsa, işte onlar umduklarına kavuşacak olanlardır. (A'râf 7/157)

Allah'ın kendilerine gönderdiği kitapta "yazılı" buldukları için de Muhammed aleyhisselam'ı kendi evlatlarını tanır gibi tanırlar:

Kitap verdiğimiz kimseler onu, kendi oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Kendilerine yazık edenler, ona inanıp güvenecek değillerdir. (En'âm 6/20)

Sonuç olarak kendilerine daha önce Allah tarafından kitap indirilmiş toplumların gelecek nebîye inanma ve yardım etme yani Allah'ın dinini yaşa-

ma ve ulaştırma görevleri bulunmaktadır. Bu ağır görevden kurtulabilmeleri için yeni gelen kitabın Allah'ın gönderdiği kitap olup olmadığını net olarak anlamaları gerekir. Bunun için de yapmaları gereken bu yeni kitabı kendilerinde bulunan ile test etmeleridir. Zira Kur'ân önceki kitapların bir kısmını tasdik edip bir kısmını da nesh⁹ etmektedir¹⁰ (hükümlerini misli veya daha hayırlısı ile değiştirmektedir¹¹). Böylesi bir çalışmanın neticesinde Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunu anlayabilir ve ona tâbi olabilirler. Üstelik bu şekilde Allah'ın İslâm'dan başka bir din göndermediğini, kendilerine gelenin de İslâm olduğunu görür, tam bir tatminle Kur'ân'a uymak suretiyle kendi kitaplarındaki en önemli emri de yerine getirmiş olurlar.

Konuya bir başka açıdan baktığımızda, ehl-i kitaba¹² yapılacak tebliğin yöntemini de görmüş oluruz. Onlara yapacağımız şey "kur'ân'ı detaylı bir biçimde

de kendi kitabınızla ya da kitabınız hakkında doğru bilgiye sahip uzman kişilerle okuyun" çağrısını yapmaktır. Ancak bu şekilde Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunu anlayabilirler. **2. Ayetler Arası İlişkiler Ağı:**

Esasen Kur'ân'ın din dediği, bizim bilim dediğimiz şeydir. Yani ayet okuma işi. O halde Allah'ın kitabını elinde bulunduran bir toplumun bilimsel gelişmeyi elinde böyle bir kitap bulunmayan bir topluma terk etmesi düşünülemez.

Kur'ân'daki ilişkiler ağına bakmazlar mı? Eğer Allah'tan başkasından gelseydi, onda çok sayıda ilişki bulurlardı. (Nisâ 4/82)

Ayette geçen "efela yetedebberünel Kur'ân" ifadesindeki "tedebbür" kavramı ayetin devamında bahsedilen ayetler arasında çelişki olmadığını ortaya çıkaran bir eylem olduğuna göre, özel bir okuma ve araştırma olmalıdır. Daha önce de belirttiğimiz gibi Allah tarafından indirilmiş olduğu iddiasında bulunan bir kitap yine Allah tarafından açıklanmalıdır. Diğer bir deyişle, Allah indirdiği kitabı ayrıntılı olarak açıklamalı, kitabını açıklamayı kimseye bırakmamalı, böyle bir yetkiyi kimseye vermemelidir. Hûd suresi'nin ilk ayetlerini bu bağlamda bir kez daha okumak yerinde olacaktır:

Elif! Lam! Ra! Bu öyle bir kitaptır ki ayetleri hem muhkem kılınmış hem de doğru karar veren ve her

şeyin iç yüzünü bilen Allah tarafından açıklanmıştır. Böyle olması, Allah'tan başkasına kul olmayasınız diyerdir. Ben de o kitapla sizi uyaran ve müjdeleyen kişiyim. (Hûd 11/1-2)

O halde kitabını bizzat Allah açıklayacaksa bu açıklamaya ulaşmanın sistematiğini yani metodunu da bize bildirmiş olması gerekir. İşte bu konuda da şu ayetler bize Kur'an'da Allah'ın koyduğu açıklamaya ulaşmanın bir metodu olduğunu belirtmektedirler:

Bu Kitab'ı sana indiren O'dur. Bunun bir kısmı muhkem (hükme esas alınan) ayetlerdir; onlar Kitab'ın anasıdır. Diğerleri müteşâbihdir (muhkemlerle benzeşirler). Kalplerinde eğrilik olanlar, istedikleri te'vili (bağlantıyı) kurup fitne çıkarmak için kendi eğrilikleriyle benzeşen ayetlere uyarlar. Oysa Kitab'ın tevilini (iç bağlantısını) sadece Allah bilir. Sağlam bilgi sahipleri şöyle derler: "biz, bu Kitab'a inandık; (muhkem, müteşâbih ve tevil) hepsi de Rabbimiz katındandır" Böyle bir bilgiye sadece sağlam duruşlu olanlar ulaşabilirler" (Âl-i İmrân 3/7)

Allah sözlerin en güzelini, birbirine benzer, ikişerli (ayetler içeren) bir kitap olarak indirmiştir. Rablerinden (sahiplerinden) korkanların tüylerini ürpertir; sonra onların kalpleri ve vücutları Allah'ın bilgisiyle yumuşar. İşte bu, Allah'ın yoludur. Onu tercih eden o yola yöneltir. Allah'ın sapık dediğine kimse "doğru yoldadır" diyemez" (Zümer 39/23)

Bu bir kitaptır ki ayetleri, bilenler topluluğu için Arapça kur'anlar (kümeler) halinde açıklanmıştır. (Fussilet 41/3)

Allah ayetlerini kesin hüküm bildiren (muhkem), bu hüküm bildirenlerle benzeşen (müteşâbih) ve ikişerli (mesani) ayetler olarak tanımladığı yapılarda indirmiş, bunları Arapça kümeler (kur'an) oluşturacak şekilde açıklamış ve bunlar üzerinde ekipler (bilenler topluluğu) oluşturarak yapılacak bir çalışma ile o açıklamaya ulaşmanın metodunu bizlere göstermiştir. Bu konunun ayrıntısını öğrenmek isteyen okuyucularımıza Prof. Dr. Abdulaziz Bayındır hocamızın Doğru Bildiğimiz Yanlışlar kitabının ilgili bölümlerini ve Dr. Fatih Orum'un Kur'an'ı Anlama Usulü kitabını okumalarını tavsiye ederiz. Takdir edilecektir ki; konu bir makalenin bir bölümüne sığdırılmayacak bir öneme ve hacme sahiptir.

Kısaca söylemek gerekirse; Kur'an üzerinde, herhangi bir konuda, yukarıdaki ayetlerde belirtilen metot uygulanarak yapılan bir çalışmayla, çalışılan konuyla ilgili olarak akla durgunluk verecek detaylara ulaşılabilir. Zaten eğer Allah'ın kitabı ise böyle de olmalıdır. Bunu tıpkı bulutsuz bir gecede gökyüzüne bakan bir kişinin, gördüğü manzara karşısında duyduğu hayranlıkla, nefesinin kesilmesine benzetebiliriz. Allah'ın indirdiği ayetler üzerinde çalışan kişi de benzer duyguyu yaşar ve ayetler arasına konulmuş olan bu muazzam ayrıntının ancak Allah tarafından konulmuş olabileceğini şüpheye yer bırakmayacak şekilde kavrar. Bunu test etmek, konuya samimiyetle yaklaşan her insan için mümkündür.

3. Bilimsel Çalışmalara Teşvik ve Kainatın Okunması:

Kur'an'ın Allah'ın kitabı olduğu konusunda en önemli delillendirme ise Kur'an ayetleri ile kainatta yaratılmış olan her şey arasında tam bir uyum olduğu gözler önüne serilerek ortaya konmaktadır. Kur'an bu konuda muhataplarını yaratılmış ayetlerle indirilmiş ayetleri birlikte okumaya davet etmekte ve kendisinin Allah'ın kitabı olduğunun bu şekilde netlik kazanacağını bildirmektedir:

Ayetlerimizi onlara, hem çevrelerinde hem de kendi içlerinde öyle göstereceğiz ki sonunda onun (Kur'an'ın) gerçek olduğu, onlar açısından iyice ortaya çıkacaktır. (Fussilet 41/53)

Ayetin devamından bu araştırmanın Kur'an'ın Allah'tan olduğu şüphesini gidermek dışında bir sonuç vermeyeceği, hala şüphe içinde olanlarınsa Kur'an konusunda değil Rabbimizin karşısında hesap verme konusunda şüpheye oldukları, diğer bir deyişle içinde buldukları durumun hesabını veremeyeceklerini bildikleri için inkarda ısrar ettikleri anlaşılmaktadır. Bu da İblis'in yaptığı yanlışta direktmesi tavrının³ birebir aynısıdır:

İyi bilin ki onların, Rableriyle yüzleşme konusunda şüpheleri vardır. İyi bilin ki O, her şeyi kuşatma altında tutar. (Fussilet 41/54)

Fussilet Suresi 53. ayette sadece çevremizdeki değil, kendi içimizdeki ayetlerin de biz-

lere gösterileceği bildiriliyor. Benzer bir ifade de şu ayetlerde de karşımıza çıkmaktadır:

Kesin bilgi sahibi olmak isteyenler için yeryüzünde ayetler var! Kendinizde de var; gözlemlemiyor musunuz? (Zariyat 51/20-21)

Görüldüğü üzere gerek kendimizde gerekse tüm kainatta bulunan her şey için tıpkı Kur'ân ayetleri için kullanıldığı gibi "ayet" kelimesi kullanılıyor. Yani Rabbimiz indirdiği ayetlerle yarattığı ayetleri birbirinden ayırmaksızın aynı kelime ile ifade ediyor. Sadece bu bile yaratılmış ve indirilmiş ayetler arasında bir fark bulunmadığının, bilakis tam bir uyum olduğunun delilidir. O halde yapılması gereken şey yaratılmış ayetlerle indirilmiş ayetler arasındaki uyumu ortaya koyacak şekilde çalışmak olmalıdır. Her ikisini de yaratan aynı olduğuna göre aralarında bir uyumsuzluk olması düşünülemez.

Dikkatimizden kaçmaması gereken bir diğer nokta da şudur: Fussilet Suresi 53. ayette olduğu gibi şu ayetlerde de ayetlerin bize gösterileceği ifade ediyor:

Size ayetlerini gösteren, gökten sizin için rızık indiren, odur. Allah'a yönelenden başkası, bu bilgiyi doğru kullanmaz. (Mu'min 40/13)

O, size ayetlerini gösteriyor. Allah'ın ayetlerinden hangisini içinize sindiremiyorsunuz? Bunlar yeryüzünde dolaşmadılar mı ki öncekilerin sonlarının

nasıl olduğunu görsünler. Onlar oralarda bunlardan daha çok, daha kuvvetli, bıraktıkları eserler daha güçlüydü. Yaptıkları, onların bir işine yaramadı" (Mu'min 40/81-82)

Nitekim her insan dünyaya geldiği andan itibaren ayet okumaya başlar. Fakat bir şeyin gösterilmesi görülmesi anlamını taşımaz. Bu sebeple Ğâşîye suresinde kainat ayetlerinden bahsedilirken "hiç bakmazlar mı?" ifadesi kullanılmaktadır:

Hiç bakmazlar mı, bulut nasıl yaratılmış? Gök nasıl yükseltilmiş? Dağlar nasıl dikilmiş? Yer nasıl döşenmiş? Öyleyse sen doğru bilgi ver (Kur'ân'ı tebliğ et); senin görevin sadece bilgi vermektir. Yoksa tepelerine dikilecek değilsin" (Ğâşîye 88/17-22)

Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunun en önemli delilinin, yaratılmış ayetlerle Kur'ân ayetleri arasındaki muazzam uyum olduğunu anlayabilmek için yaratılmış ayetleri okumak gerekir. Bu nedenle Kur'ân sayısız ayette insanı kainatı okumaya çağırır. Onlardan biri şöyledir:¹⁴

Hayır! Kendilerine gelen bu gerçek karşısında yalan söylediler; tam bir tereddüt içindeler. Üstlerindeki göğü düşünmezler mi; nasıl yükseltmişiz ve nasıl süslemişiz; tek bir çatlağı bile yok. Yeryüzünü de yayıp uzattık, oturaklı dağları içine kazık gibi çaktık. Orayı güzelleştiren her bitkinin erkeğini de dışısını de bitirdik. Gerçeği göstereyim, O'na yönelen her kul için doğru bilgi (zikir) kaynağı olsun diye. (Kaf 50/5-8)

Zaten yukarıdaki ayete dikkat edilirse, kainat ayetlerini okumayla elde edilen bilgi de tıpkı Allah'ın indirdiği tüm kitapların içerdiği bilgi gibi "zikir" olarak isimlendirilmektedir. İster indirilmiş ister yaratılmış olsun, okunacak olan şey aynı olunca (ayet) onların içerdiği bilgi de aynı olacaktır (zikir).

Bu durumda Kur'ân'ın din ile bilim arasında bir ayırım yaptığını söylemek de olacak iş değildir. Esasen Kur'ân'ın din dediği, bizim bilim dediğimiz şeydir. Yani ayet okuma işi. O halde Allah'ın kitabını elinde bulunduran bir toplumun bilimsel gelişmeyi elinde böyle bir kitap bulunmayan bir topluma terk etmesi düşünülemez. Bir kere kainat ayetleri ile Kur'ân ayetleri arasındaki muhteşem uyum gö-

rülüp Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğu anlaşıldıktan sonra artık bilimsel faaliyetlerde de yöntem belirlenmiş olur. O da bu kainat ayetlerini Kur'ân ile birlikte okumaktır. Zira ancak bu şekilde bilimsel gelişme güvenilir olabilir. Yarattılmış ayetin okunması Kur'ân ayeti ile paralel olarak yapılıncaya bilimsel ilerlemede ulaşılabilecek nokta hayallerin çok ötesinde ve hedeflenenenden çok daha büyük olacaktır.

Sonuç olarak din dediğimiz şey, içinde doğduğumuz toplumun hiçbir ferдинin eline bırakılmayacak kadar önemlidir. Böylesine önemli bir konuyu ne kadar büyük âlim olursa olsun hiçbir insandan sorgusuz sualsiz alıp kabul edemez, dünyamızı ve ahiretimizi bize sunulan bir takım iddialar üzerine bina edemeyiz. Talebimiz Allah'ın dini ise onu öğreneceğimiz yer de Allah'ın kitabı olmalıdır. O halde Allah'ın kitabı olduğu iddia edilen metin üzerinde bizzat kendimiz tam bir tatmin duygusuna ulaşana kadar ciddiyetle çalışmalıyız. Zira ancak böyle bir emek sonucunda kitabın Allah'a ait olduğuna şüphemiz kalmadığında ona tam bir teslimiyetle uyabilir ve "Allah ne diyorsa o!" diyecek kıvama gelebiliriz. Böyle bir tatmin olmaksızın iman, ancak bir dogma olur. Allah'ın dini ise dogma olamaz, dogma da Allah'ın dini olamaz.

Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğuna şüphesi kalmayan bir insan tıpkı ilk uçuşu için kendisini uçurum kenarından boşluğa bırakan kartal yavrusu gibidir. O yavrunun kendini tam bir güvenle teslim ettiği şeyler; kanatları, hava, sürtünme kuvveti, yerçekimi yasası gibi Allah'ın ayetleridir. O ayetlerin görevlerini eksiksiz yapacaklarına, asla değişmeyeceklerine, her kuşa karşı aynı şekilde işlediğine dair en küçük bir şüphesi yoktur. Bir Kur'ân mümininin de yaptığı bundan farklı bir şey değildir.

Kur'ân'ın Allah'ın kitabı olduğunu, bu sözü edilen yöntemlerle görüp şüphesi kalmamış bir insan artık onu elinden bırakamayacak, hayatının her anını ona göre dizayn edecek, Allah'ın orada kendisine verdiği her emrin üzerine titreyecek, her okuyuşunda ve ayetleri üzerinde yaptığı her çalışmasında başka bir mucizesini görerek mutlak gerçek bilgiye ulaşmanın hazzını yaşayacaktır. İşte bu sebeptir ki;

O'na yönelenler, inanıp güvenen ve Allah'ın zikri (Kitabı) ile kalpleri yatışanlardır. Kalpler ancak Allah'ın zikri ile yatışır. (Ra'd Suresi 13/28)

Notlar:

- 1 Fussilet 41/52, Ahkaf 46/10.
- 2 Ayrıca bkz: Mâide 5/104, A'râf 7/28, Lokmân 31/21, Zuhrûf 43/20-24.
- 3 Hûd 11/13, Yûnus 10/38.
- 4 "...Çünkü Kur'ân'a baktığınızda "ben Allah'ın kelamıyım" diyor. Böyle olduğunu nereden bileyim diye sorduğunuzda, "çünkü Allah kelamıyım" diye cevap verip, "bunda hiç şüpheli yok" diye de ekliyor. Oysa bu daha önce de belirttiğimiz gibi düpedüz bir totoloji, yani bir şeyin kanıtının yine aynı şey olmasıdır. Bu noktada akli ve akli sorgulamaları askıya alıp sorgusuz sualsiz iman etmedikçe böyle bir kanıtlamanın hiçbir geçerliliği yoktur. Diğer bir deyişle Kur'ân'ın Allah sözü olduğuna iman etmeyen biri için "bu bir ilahi kelamdır. Bunda hiç şüpheli yok" mealindeki ayetlerin hiçbir anlamı yoktur" – Mustafa Öztürk - Kıssaların Dili, Ankara Okulu Yayınları 2014, s:76.
- 5 Konunun ayrıntısı yakında vakfımız yayınlarından çıkacak olan Dr. Fatih Orum'un "Kur'ân'ı Anlama Usulü 2" kitabında bulunabilir.
- 6 Zübür.
- 7 Ayrıca bakınız: Ankebût 29/47.
- 8 Kur'ân'ın Musa Aleyhisselâm'a verilen kitabı Arapça olarak tasdik ettiğine dair de bkz: Ahkaf 46/12.
- 9 Kur'ân'ın önceki kitaplarla tasdik ve nesh ilişkisi hakkında Dr. Fatih Orum'un Kur'ân'ı Anlama Usulü kitabından detaylı bilgi edinilebilir.
- 10 Nitekim Maide Suresi'nin 15. ayeti de bu bağlamda okunmalıdır.
- 11 Bkz: Bakara 2/106.
- 12 Ehl-i kitap ile kast edilen sadece Yahudi ve Hristiyanlar değil, ellerinde kitapları olan her toplumdur.
- 13 Bkz: Bakara 30 ve devamı, Araf 12 ve devamı ayetler.
- 14 Yarattılmış ayetleri okumaya çağıran ayetlere örnek olarak bakınız: Bakara 2/164, Âl-i İmrân 3/189-191, Şuarâ 26/7-8-65-67, Ankebût 29/20-33-35,

Görseller

http://dreamatico.com/data_images/mountain/mountain-1.jpg

<http://papi.ning.com/files/qzBEP9vtPxbZZAiWgINfDJEI7WCjeNevRMrKDbIzh8ELdxsTZOR8RQrmipZyOKheD7YWP-Y9nuMyIIMXWHBkuN6SN08DVPHPVelaSupernovaRemnant.JPG>

https://www.nasa.gov/sites/default/files/706436main_20121114-304-193blend_m6-orig_full.jpg

http://nssdc.gsfc.nasa.gov/imaging/cathiresal6_m_3021.gif

<http://yitim.com/viAQ16NM6OFsMmaxresdefault.jpg>